

แบบทดสอบก่อนเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ภาษากับการคิด
วิชา ภาษาไทย๕ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (×) ทับอักษร ก, ข, ค หรือ ง หน้าคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. การคิดเกี่ยวข้องกับภาษาอย่างไร

- ก. ภาษาเปล่งออกมาขณะคิด
- ข. การคิดเป็นผลโดยแสดงภาษา
- ค. การคิดเป็นเครื่องมือของภาษา
- ง. ภาษาเป็นเครื่องมือของการคิด

๒. ปฏิกริยาลูกโซ่ของความคิดและภาษาคือข้อใด

- ก. เมื่อสมรรถนะในการคิดมีมาก สมรรถภาพในการใช้ภาษาเพื่อแสดงความคิดก็พลอยมีมากไปด้วย
- ข. เมื่อสมรรถภาพในการคิดมีมาก สมรรถภาพในการใช้ภาษาเพื่อแสดงความคิดไม่จำเป็นต้องมีมากตามไปด้วย
- ค. เมื่อสมรรถภาพในการคิดมีน้อย สมรรถภาพในการใช้ภาษาเพื่อแสดงความคิดอาจมีมากได้
- ง. ความคิดและภาษาของบุคคลไม่เกี่ยวข้องกันเลย

๓. บุคคลในข้อใดมีความคิดในทางวัฒนธรรม

- ก. แก้วคิดจะนำกระดาษของบริษัทไปใช้ที่บ้านเพื่อความประหยัด
- ข. กุ้งไม่ยอมยกเผชิญกับรตติต จึงคิดหาทางกลับบ้านก่อนงานเลิก
- ค. กบคิดจะขอของบริษัทจัดงานเลี้ยงเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างพนักงาน
- ง. ก้อยไม่ยอมยกมีปัญหารื่องเงินบริษัทไม่ตรงบัญชี จึงคิดจะนำเงินส่วนตัวมาใส่แทน

๔. ข้อใดไม่ใช่ความคิดในทางวัฒนธรรม

- ก. คิดยกย่องผู้กระทำความดี
- ข. คิดหาทางประนีประนอมกัน
- ค. คิดหาทางสร้างความสามัคคี
- ง. คิดหาทางหลบหนีจากผู้ที่มาขอความช่วยเหลือ

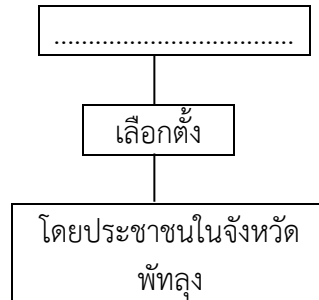
๕. ใครไม่มีอุปสรรคในการคิด

- ก. กวินเกิดอุบัติเหตุต้องตัดขาขวาทั้ง
- ข. กวีทำงานกลุ่มร่วมกับดาวซึ่งเป็นคู่รักกันมานาน
- ค. แก้วนรีบทำรายงานเพราะเลยกำหนดส่งมาหนึ่งวันแล้ว
- ง. กวางทำการบ้านโดยอาศัยความสว่างจากเทียนไขเนื่องจากไฟดับ

๖. ข้อใดแสดงให้เห็นบทบาทของภาษาในการพัฒนาความคิดชัดเจนที่สุด

- ก. การเสนอข่าวทางวิทยุกระจายเสียง
- ข. การระดมความคิดเพื่อแก้ปัญหาหน้าท่วม
- ค. การปราศรัยหาเสียงของนักการเมืองท้องถิ่น
- ง. การแถลงผลงานของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง

๗.

ข้อใดน่าจะเป็นหัวข้อในกระบวนการคิดจากผังมโนทัศน์นี้

- ก. การสรรหากำนันตำบลคูหาสวรรค์
- ข. การสรรหานายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองพัทลุง
- ค. การสรรหานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
- ง. การสรรหาประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลำปำ

๘. “คณะกรรมการชมรมฯ และสมาชิกได้ร่วมประชุมวางแผนกันตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๕ แผนงานสรุปได้เป็น ๓ เรื่องด้วยกันคือ (๑) การกำหนดขอบเขตของงานที่จะทำในระหว่างสัปดาห์แห่งความสะอาด (๒) การประชาสัมพันธ์เพื่อให้อาสาสมัครมาร่วมกิจกรรมให้มากที่สุด และ (๓) งบประมาณค่าใช้จ่ายและการจัดเครื่องอุปกรณ์ทำความสะอาด ทั้งนี้ได้กำหนดตัวบุคคลให้เป็นผู้รับผิดชอบและประสานงานทั้ง ๓ ด้านดังกล่าว” ข้อความข้างต้นใช้ระเบียบวิธีคิดเชิงใด

- ก. วิเคราะห์
- ข. สังเคราะห์
- ค. ประเมินค่า
- ง. แก้ปัญหา

๙. ข้อความต่อไปนี้ใช้ระเบียบวิธีคิดแบบใด

แม่คือพระประจำอยู่ในบ้าน

บูชาท่านไว้เกิดเกิดมิ่งขวัญ

พระคุณแม่เลิศล้ำเกินรำพัน

แม่จึงเป็นคนสำคัญทุกวันไป

ก. วิเคราะห์

ข. สังเคราะห์

ค. ประเมินค่า

ง. แก้ปัญหา

๑๐. ข้อใดไม่เป็นการประเมินค่า

ก. ทิพย์เป็นคนเก่งมาก

ข. นวนิยายเรื่องนี้เย็นเยื่อน่าเบื่อ

ค. บัณฑิตเป็นพระเอกหนังเรื่องคิดถึงวิทยา

ง. เพลงซัดใจได้รับความสนใจจากผู้คนมากมายมียอดดาวน์โหลดสูงสุดในขณะนี้

๑๑. การเรียนวรรณคดีที่ต้องพิจารณาถึงผู้แต่ง ลักษณะคำประพันธ์ เนื้อเรื่อง ลักษณะนิสัยตัวละคร และพิจารณาการใช้ภาษาว่ามีความไพเราะงดงามเพียงไร การเรียนลักษณะนี้ผู้เรียนต้องใช้ระเบียบวิธีคิดแบบใด

ก. วิเคราะห์

ข. สังเคราะห์

ค. ประเมินค่า

ง. วิเคราะห์และประเมินค่า

๑๒. การที่จะเข้าใจสาเหตุและสภาพแวดล้อมของปัญหา เราจะต้องใช้ระเบียบวิธีคิดเชิงใด

ก. วิเคราะห์

ข. สังเคราะห์

ค. ประเมินค่า

ง. วิเคราะห์และประเมินค่า

๑๓. ในการคิดหาวิธีทางเลือกเพื่อแก้ปัญหา เราใช้ระเบียบวิธีคิดเชิงใด

ก. วิเคราะห์

ข. สังเคราะห์

ค. ประเมินค่า

ง. วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า

๑๔. เราใช้ระเบียบวิธีคิดเชิงใดในการเลือกวิถีทางแก้ปัญหาที่ดีที่สุด

- ก. วิเคราะห์
- ข. สังเคราะห์
- ค. ประเมินค่า
- ง. วิเคราะห์และประเมินค่า

๑๕. ข้อใดคือจุดหมายปลายทางของการวิเคราะห์

- ก. เพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่
- ข. เพื่อให้เกิดความเข้าใจ
- ค. เพื่อประกอบการตัดสินใจ
- ง. เพื่อหาความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ

๑๖. ข้อใดเป็นการแสดงความคิดเชิงวิเคราะห์

ก. สาเหตุที่ทำให้การปลูกต้นไม้ในโรงเรียนเราไม่ประสบผลสำเร็จ เป็นเพราะต้นกล้าของพันธุ์ไม้ที่เราปลูกนั้นไม่ค่อยแข็งแรง และขาดคนดูแลต้นไม้ให้เจริญงอกงามจนกระทั่งมันสามารถตั้งตัวได้

ข. ผมคิดว่าปลูกต้นดาเบญยาดีกว่า โตเร็วและให้ร่มเงาดีด้วย รวมทั้งดอกก็สวยด้วยเวลาบานพร้อม ๆ กันทั้งต้น

ค. ผมเห็นว่าต้นเสลานั้นแหละดี เป็นต้นไม้พื้นเมือง เวลาออกดอกเป็นช่อใหญ่ยาวระย้า สวยเข้มกว่าดาเบญยา และที่สำคัญก็คือกิ่งก้านแข็งแรง เป็นไม้เนื้อเหนียว อาจจะโตช้ากว่าดาเบญยา แต่ดาเบญยานั้นกิ่งเปราะมาก

ง. เราก็ควรจะเสนอต่อทางชมรมฯ ไปว่า การปลูกต้นไม้ในปีนี้ควรคำนึงถึงการดูแลรักษา หลังจากปลูกแล้วว่าเป็นเรื่องสำคัญที่สุด ควรมีรั้วล้อมต้นไม้ที่ปลูกแล้วให้แข็งแรงด้วย ส่วนต้นไม้ที่จะนำมาปลูกนั้นก็ควรจะเป็นต้นสลาเช่นเดิม เพราะเป็นต้นไม้ที่เจริญเติบโตได้ดีถ้าได้รับการบำรุงรักษาพอสมควร และต้นสลาเป็นพันธุ์ไม้ที่มีลำต้นและกิ่งก้านแข็งแรง ไม่หักโค่นง่าย ทั้งยังให้ดอกที่สวยงามมาก

๑๗. “ตั้มยากุ้งน้ำใสสูตรโบราณ เครื่องแกงประกอบด้วยข่า ตะไคร้ ใบมะกรูด พริกสด หัวหอม กุ้งสด น้ำพริกเผา และเครื่องปรุงรส นอกจากจะได้ประโยชน์จากสมุนไพรต่าง ๆ แล้ว ยังไม่มีแอลกอฮอล์ที่เป็นสาเหตุของโรคอ้วนอีกด้วย แต่หากต้องการรับประทานตั้มยาแบบนี้ น้ำซังก็สามารถใส่มันกุ้งแทนนมได้เหมือนกัน ซึ่งทำให้ตั้มยาร่อยมากกว่าสูตรที่ทำกันในปัจจุบันนี้เสียอีก”

ข้อความนี้ไม่มีการคิดวิธีใด

- ก. คิดเชิงวิเคราะห์
- ข. คิดเชิงสังเคราะห์
- ค. คิดเพื่อแก้ปัญหา
- ง. คิดเชิงประเมินค่า

๑๘. นักเรียนควรใช้วิธีคิดข้อใดในการเขียนรายงานมากที่สุด

- ก. คิดเชิงวิเคราะห์
- ข. คิดเพื่อแก้ปัญหา
- ค. คิดเชิงสังเคราะห์
- ง. คิดเชิงประเมินค่า

ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ ๑๙-๒๐

เดิมเพชร ศักดิ์สิทธิ์ และศักดิ์ชาย เป็นเพื่อนกัน ศักดิ์สิทธิ์เป็นคนเดียวที่มีลูก แฟนของเดิมเพชรมีอาชีพเป็นนักแสดง แฟนของศักดิ์สิทธิ์เป็นครู พราวแพรมีแฟนเป็นนักขายประกัน ก้อยมีพ่อเป็นหมอ รุ่งนภามีลูกอายุ ๓ ขวบ อนงค์นางมีอาชีพเดียวกับรุ่งนภา และมีแฟนเป็นสถาปนิกซึ่งสร้างบ้านให้เดิมเพชร

๑๙. เดิมเพชรมีแฟนชื่ออะไร

- ก. รุ่งนภา
- ข. พราวแพร
- ค. อนงค์นาง
- ง. ข้อมูลไม่เพียงพอที่จะตอบ

๒๐. แฟนของศักดิ์ชายมีอาชีพอะไร

- ก. ครู
- ข. นักแสดง
- ค. สถาปนิก
- ง. ข้อมูลไม่เพียงพอที่จะตอบ

แบบฝึกหัดที่ ๑.๑

ความสัมพันธ์ของภาษา กับความคิด

คำชี้แจง หากนักเรียนอยู่ในสถานการณ์ที่กำหนดให้ เขียนบอกความคิดที่น่าจะเกิดขึ้นในสถานการณ์นั้น ๆ ข้อละ ๓ ความคิด

ตัวอย่าง “รอนแสวงทินกร นกพลันจรบินสู่ คีนที่อยู่รังเรียง โคควายเคล้ากายเดินเคียง
เกวียนส่งเสียงวังเวง ระฆังคล้ายเพลง มั่นบรรเลงห่างแห่งดัง”

ความคิดที่ ๑ บรรยากาศยามเย็นในชนบท
ความคิดที่ ๒ ความเงียบเหงาวังเวง
ความคิดที่ ๓ การเดินทางด้วยเกวียน

๑. ฉันนั่งอยู่บนโต๊ะสุดท้ายริมหน้าต่างห้อง นักเรียนชายหญิงต่างโรงเรียนนั่งประจำอยู่ทุกโต๊ะที่จัดไว้
ห่าง ๆ กัน บางคนนั่งกอดดินสอแล้วหายใจแรง ๆ บางคนจับจ้องสายตากับกระดาดข้อสอบนั่งราว
รูปสลัก และอีกหลายคนที่ยกหน้าก้มตาเขียนข้อความลงในกระดาดคำตอบเหมือนความรู้กำลังหลั่ง
ล้นออกมาจากสมอง ในวันนี้จะมีใครสามารถทำนายได้ไหมหนอว่าเด็กนักเรียนทั้งหลายในห้อง
รวมทั้งฉัน คนใดจะเป็นผู้ที่สามารถกำชัยชนะในสนามสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยในครั้งนี้ได้

ความคิดที่ ๑ _____
ความคิดที่ ๒ _____
ความคิดที่ ๓ _____

๒. อาการปวดหัวจี๊ดกำลังจะเริ่มอีกแล้ว สัญญาณเตือนก็คือการหายใจแบบไม่เต็มปอดติด ๆ กันจน
รู้สึกหน้ามืด แล้วหัวใจก็จะเต้นไม่เป็นจังหวะ กล้ามเนื้อหัวใจเกิดเกร็งตัวฉับพลัน และแล้วความ
เจ็บปวดก็แผ่ซ่านจากหัวใจห้องล่างขวาลามไปถึงไหปลาร้า ไตตามต้นคอจนขนอ่อนที่ท้ายทอยลุกชัน
ขึ้นพร้อมกัน

ความคิดที่ ๑ _____
ความคิดที่ ๒ _____
ความคิดที่ ๓ _____

๓. สายฟ้าฟาดเปรี้ยง ขณะที่ปราณวิ้งฝ่าฝนไล่ช้างจากปากซอยมายังประตูรั้วบ้านเช่าทาวนเฮาส์ราคา
ถูก ร่มคันจิ๋วที่ใช้คูปองแลงมาจากห้างสรรพสินค้าแทบจะช่วยคุ้มร่างไม่ได้เลย เพราะมันกางออกครึ่ง
เดียว อีกครั้งพิบหายไปด้วยด้านหลัง ฝนตกประเดี๋ยวประด๋าวก็หยุด แต่ท้องฟ้าดำทะมึนกับลมกรรโชกแรง
จนถุงพลาสติกบิลว่อนทั่วซอย บอกให้รู้ว่าอีกสักพักฝนคงเทลงมาทำใหญ่

ความคิดที่ ๑ _____
ความคิดที่ ๒ _____
ความคิดที่ ๓ _____

๔. ในสภาพการจราจรที่เคลื่อนตัวได้ช้า สัญญาณไฟเขียวที่เห็นอยู่ไกล ๆ ข้างหน้า เป็นดังดวงตาคุ้งามที่เฝ้าชวนชวนให้รีบเร่งบังคับรถเพื่อจะไปให้ถึงให้จงได้ แต่ยังไม่ทันที่จะกะพริบตาอีกครั้ง ไฟสัญญาณนั้นกลับแปรเปลี่ยนเป็นสีแดงและสีแดงในแทบจะฉับพลัน การเคลื่อนตัวของยวดยานหยุดชะงักทันที ดึง! มีเสียงดังเกิดขึ้นพร้อมกับแรงกระเทือนส่งมาถึงในตัวรถจนศีรษะกระแทกเข้ากับพวงมาลัย

ความคิดที่ ๑ _____

ความคิดที่ ๒ _____

ความคิดที่ ๓ _____

๕. ลมทะเลล่อเล่นดมมะพร้าวดังหวิวหู่ อากาศยามเช้ายังเยียบเย็นชะมัวซัว ชายชราออกจากเพิงที่พัก คลุมไหล่ด้วยผ้าห่มผืนเก่า มุ่งหน้าไปทางดงมะพร้าวท้ายกระท่อม ที่นั่นใครต่อใครหลายคนเดินคลุ่มโคล่ตามหลังกันเป็นแถว และเมื่อเข้าสู่เขตรกทึบของดงสาคริมคลอง ต่างคนต่างก็แยกย้ายไปตามลำพัง นี่เป็นกิจวัตรประจำวันอย่างหนึ่งของคนที่นั่นเหมือน ๆ กับที่ต้องเข้าละหมาดในทุก ๆ ย่ำรุ่ง ป่าสาครุนี้เป็นที่แห่งเดียวที่ลับพอจะปกปิดการปลดปล่อยประจำวันให้รอดพ้นไปจากสายตาที่ไม่พึงประสงค์

ความคิดที่ ๑ _____

ความคิดที่ ๒ _____

ความคิดที่ ๓ _____

๖. ชีวิตสังขารของมนุษย์ไม่ยั่งยืนยดยาวเหมือนเหล็กเหมือนศิลา ถึงโดยว่าจะมีพ้ออยู่ในขณะหนึ่ง ก็คงจะมีเวลาที่ไม่ได้ในขณะหนึ่งเป็นแน่แท้ ถ้าประพฤติความชั่วเสียแต่ในเวลาที่มีพ้ออยู่แล้ว โดยจะปิดบังซ่อนเร้นอยู่ได้ด้วยอย่างหนึ่งอย่างใด เวลาไม่มีพ้อความช่วนั้นคงจะปรากฏเป็นโทษติดตัวเหมือนเงาตามหลังอยู่ไม่ขาด เพราะฉะนั้นจึงเป็นคนอ่อนน้อม วานอนสอนง่าย อย่าให้เป็นทูลีมานะไปในทางที่ผิด จงประพฤติตัวหันมาทางที่ถูกอยู่เสมอเป็นนิจเถิด

ความคิดที่ ๑ _____

ความคิดที่ ๒ _____

ความคิดที่ ๓ _____

๗. เราเคยติดต่อกันมาก่อน ไม่คิดเลยเธอจะทำ ใจของเธอทำไมมันต่ำ เธอทำกันลงได้ไง เธอเป็นคนเริ่มก่อน ให้ฉันต้องร้อนต้องแรงกลับไป ไม่มีทางอภัย ฉันกับเธอขาดกัน เธอไม่ต้องมาให้เห็น เธอไม่ต้องมาให้เจอกันอีก บอกกันดี ๆ จะหาว่าฉันไม่เตือน เจ็บนี้ จำไปจนตาย เจ็บนี้ ไม่มีวันลืม เพราะเธอคนเดียว ที่ทำให้ใจแหลกลาญไม่มีชิ้นดี เจ็บนี้ รอรวันเอาคืน เจ็บนี้ แค้นทุกนาทึ ให้ฉันตายก็ไม่คืนดี ไม่ต้องมี เรื่องที่ตีหลงเหลือในใจ

ความคิดที่ ๑ _____

ความคิดที่ ๒ _____

ความคิดที่ ๓ _____

๘. สตรีมีสองมือ มันยึดถือในแก่นสาร
เกลียวเอ็นจึกเป็นงาน มิใช่ร้านหลงแพรพรรณ
 สตรีมีสองตีน ไว้ป้ายปันความไฝฝืน
ยืนหยัดอยู่ร่วมกัน มิหมายมั่นกินแรงใคร
 สตรีมีดวงตา เพื่อเสาะหาชีวิตใหม่
มองโลกอย่างกว้างไกล มิใช่คอยขม้อยชวน
 สตรีมีดวงใจ เป็นดวงไฟไม่ผันผวน
สร้างสมพลั่งมวล ด้วยเธอล้วนก็คือคน

ความคิดที่ ๑

ความคิดที่ ๒

ความคิดที่ ๓

๙. คือหนังสือที่เปี่ยมล้นด้วยความรู้ คือครูผู้ให้การศึกษา
คือรอยยิ้มแห่งความหวังจากปากฟ้า คือเมตตาที่ให้ไทยทุก ๆ คน
เรียบง่ายงดงามและสูงส่ง ทรงเป็นสายใจไทยทุกแห่งหน
ทรงแบ่งเบาราชการะนนา ทรงเป็นขวัญใจของประชาชน
คือสยามบรมราชกุมารี ที่หล่อหลอมจิตใจคนไทยทุกคน
คือภาพจำฝังใจ ที่คนไทยคุ้นตา คือเจ้าฟ้าของคนเดินดิน

ความคิดที่ ๑

ความคิดที่ ๒

ความคิดที่ ๓

๑๐. เป็นรูปที่มีทุกบ้าน จะรวย หรือจน หรือว่าจะใกล้ไกล
เป็นรูปที่มีทุกบ้าน ด้วยความรัก ด้วยภักดี ด้วยจิตใจ
เติบโตมาก็สิบปีที่ผ่านมา ภาพที่เห็นคือท่านทำงานทุกวัน
เมื่อไรเราทำอะไรที่เกิดข้อ แค่มองดูรูปบนข้างฝาจะได้กำลังใจ จากรูปนั้น
จะขอตามรอยของพ่อ ท่องคำว่า เพียงและพอ จากหัวใจ

ความคิดที่ ๑

ความคิดที่ ๒

ความคิดที่ ๓

แบบฝึกหัดที่ ๑.๒

การใช้ภาษาแสดงความคิด

คำชี้แจง อ่านสถานการณ์ที่กำหนดให้แล้วเขียนผังมโนภาพแสดงความคิดรวบยอด

๑. ครูบรรณารักษ์ปรารภกับประธานชุมนุมห้องสมุดถึงความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของการใช้ห้องสมุดเท่าที่เป็นอยู่ และมอบหมายให้ประธานไปปรึกษาหารือกับกรรมการชุมนุมเพื่อหาวิธีปรับปรุงการใช้ห้องสมุดให้ดีขึ้น

ประธานชุมนุม : ชุมนุมของเราได้รับมอบหมายจากครูพินดาให้ช่วยกันคิดหาวิธีปรับปรุงการใช้ห้องสมุดให้รัดกุมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เท่าที่ผ่านมาการใช้หนังสือในห้องสมุดเป็นไปอย่างเสรีพอสมควร นักเรียนสามารถค้นหาหนังสือและหยิบออกมาอ่านได้เองโดยไม่ต้องรอให้เจ้าหน้าที่ห้องสมุดหยิบให้ แต่เมื่อใช้แล้วต้องนำกลับไปไว้ที่เดิมด้วยตนเอง การใช้ห้องสมุดด้วยวิธีดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาเป็นอันมาก เพราะปรากฏว่าเมื่อนักเรียนใช้หนังสือแล้วไม่นำกลับเข้าที่เดิม ถึงแม้นำไปเก็บก็มักไม่ถูกที่ ทำให้การเรียงลำดับหนังสือสับสนก่อนความยุ่งยากแก่ผู้มาหาใหม่ เพิ่มภาระแก่เจ้าหน้าที่ห้องสมุดซึ่งมีอยู่จำนวนน้อย ต้องตามเก็บหนังสือที่วางไว้เกลื่อนกลาดเข้าที่เดิม และคอยจัดลำดับหนังสือที่เก็บเข้าชั้นแล้วแต่ไม่ถูกที่

กรรมการ๑ : การค้นหาหนังสือและหยิบไปใช้ได้เองเท่าที่ปฏิบัติอยู่เป็นวิธีการที่ดีอยู่แล้ว เพราะลดภาระของเจ้าหน้าที่ห้องสมุดและมีความสะดวกรวดเร็ว การที่มีผู้ไม่นำหนังสือไปเก็บที่เก่าอาจแก้ไขได้โดยออกกฎให้ทุกคนต้องนำหนังสือที่ใช้แล้วกลับเข้าที่เดิมให้เรียบร้อย เพื่อเตือนความจำควรเขียนประกาศติดไว้ให้เห็นโดยทั่วไประบุว่าใช้แล้วนำกลับเข้าที่เดิม

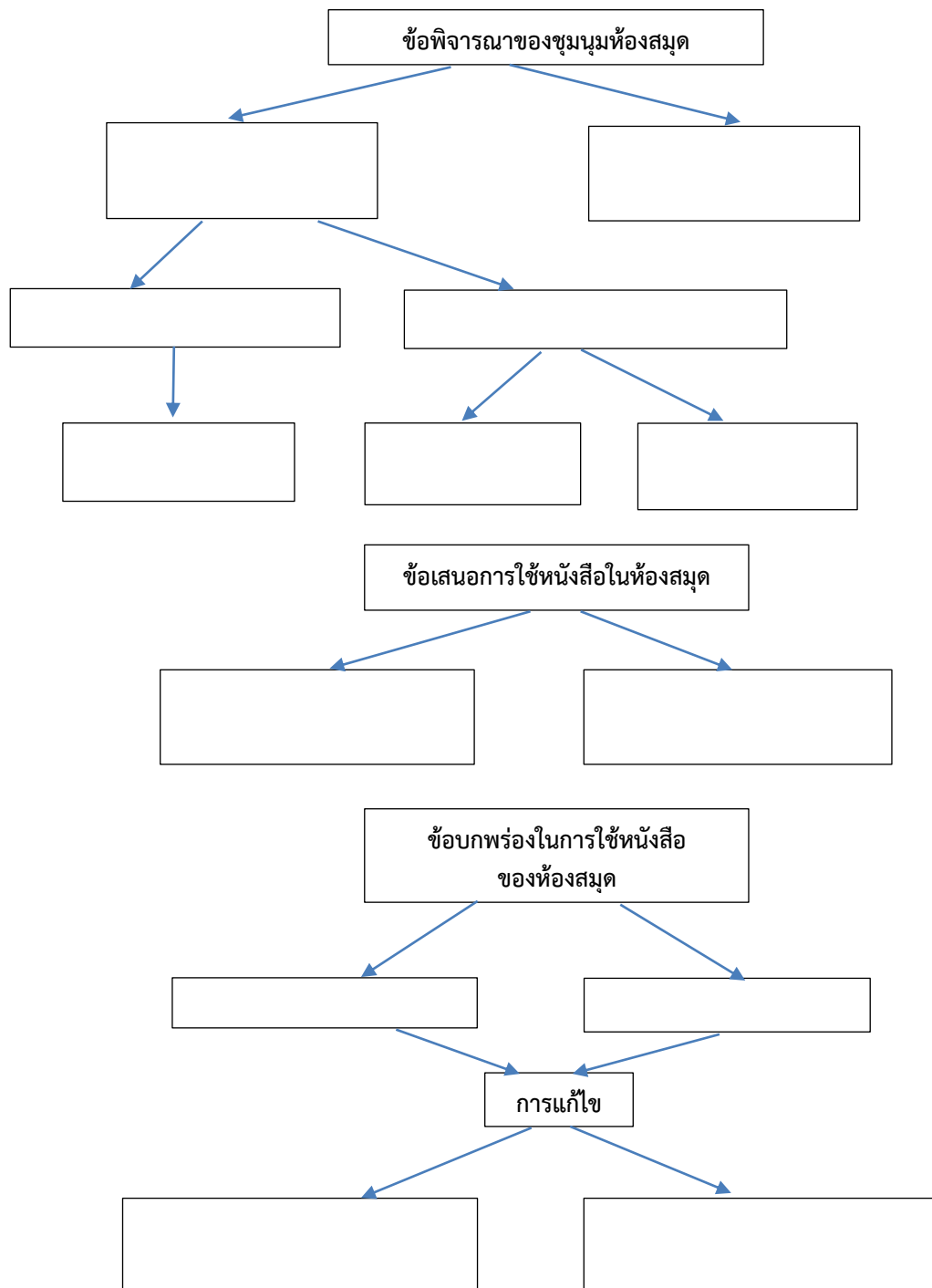
กรรมการ๒ : การออกกฎให้ผู้ใช้หนังสือเสร็จแล้วนำกลับไปเก็บที่เก่า นอกจากไม่แก้ปัญหาเดิม ๆ ได้แล้ว กลับเพิ่มปัญหาใหม่ขึ้นอีก เนื่องจากผู้นำหนังสือออกมาใช้หลายเล่มจากที่ต่าง ๆ กัน เมื่อถูกกำหนดให้ต้องนำกลับเข้าที่คงไม่อาจปฏิบัติได้เรียบร้อยทุกคน ยิ่งไปกว่านั้นบางคนอาจฝ่าฝืนกฎระเบียบจะโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม ทั้งหนังสือไว้ ณ ที่นำไปใช้ หรือนำกลับเข้าที่อย่างขอไปที หากจะใช้มาตรการเข้มงวดตรวจสอบลงโทษผู้ฝ่าฝืนก็ยังก่อปัญหาให้ตามแก้ต่อไป ทางที่ดีน่าจะให้ผู้ใช้หนังสือแล้ววางหนังสือเหล่านั้นไว้ ณ จุดที่ใช้แล้ว แล้วให้เจ้าหน้าที่นำกลับเข้าที่ให้ถูกต้องภายหลัง

กรรมการ๓ : การหาทางออกดังกล่าวจะขจัดปัญหาได้สิ้นเชิงจริงหรือ การเก็บหนังสือเข้าที่ควรเป็นหน้าที่ของผู้ใด จะให้เป็นภาระของเจ้าหน้าที่ห้องสมุดแต่ฝ่ายเดียว สภาพการณ์ก็จะเป็นอย่างนั้นแล้วมา พวกเราควรช่วยกันออกความคิดเห็นว่าจะให้ใครเข้ามาช่วยเจ้าหน้าที่ห้องสมุดจัดเก็บหนังสือเข้าชั้น การเสนอให้ทางโรงเรียนบรรจุเจ้าหน้าที่เพิ่มคงเป็นไปได้

กรรมการ๑ : เรามีชุมนุมห้องสมุดอยู่แล้ว ที่แล้ว ๆ มาสมาชิกชุมนุมช่วยกันประชาสัมพันธ์ให้เห็นความสำคัญของการอ่านหนังสือ บำรุงห้องสมุดด้วยการบริจาคหนังสือ และหาเงินมาจัดซื้อหนังสือเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังร่วมแรงกันซ่อมปกหนังสือที่ชำรุด หากสมาชิกชุมนุมจะเสียสละเพิ่มขึ้นโดยการช่วยเก็บหนังสือเข้าที่ในแต่ละวันคงไม่เลือบ่ากว่าแรง

ผังมโนภาพ

แบบฝึกหัดที่ ๑.๓ ประเภทของการคิด

คำชี้แจง วิเคราะห์ข้อความต่อไปนี้ว่าเป็นระเบียบวิธีคิดแบบใด

ตัวอย่าง

ถ้าจะแก้ปัญหาเรื่องส่วยตำรวจ มันต้องมองกันหลายด้าน ทั้งตัวตำรวจ เงินเดือนตำรวจ ด้านคนจ่ายส่วย และที่สำคัญต้องพิจารณาเรื่องกฎหมายด้วย

☒ วิเคราะห์ ☐ สังเคราะห์ ☐ ประเมินค่า ☐ แก้ปัญหา

๑. การเขียนเรียงความเป็นงานเขียนที่มีศิลปะ ผู้เขียนต้องพยายามเขียนให้ดีที่สุด กล่าวคืองานด้วยรูปงามด้วยเนื้อความ งามด้วยท่วงทำนองเขียน หลังจากวางโครงเรื่องไว้เรียบร้อยแล้วก็ลงมือเขียน

☐ วิเคราะห์ ☐ สังเคราะห์ ☐ ประเมินค่า ☐ แก้ปัญหา

๒. ฝนตกหนักเกิดน้ำท่วมขังในหลายพื้นที่ของจังหวัดพัทลุง ประชาชนไม่สามารถเดินทางได้สะดวก นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงจึงจัดเจ้าหน้าที่นำข้าวสารอาหารแห้งไปแจกจ่ายเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของชาวบ้าน

☐ วิเคราะห์ ☐ สังเคราะห์ ☐ ประเมินค่า ☐ แก้ปัญหา

๓. นายธนิตรวบรวมความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือข้อมูลทางเศรษฐกิจ รวมทั้งความรู้ทางทฤษฎี เศรษฐศาสตร์ แล้วนำมาพิจารณาถึงสถานการณ์ทางเศรษฐกิจจนเข้าใจว่าอยู่ในสภาพใด และจะมีแนวโน้มไปในทางใด

☐ วิเคราะห์ ☐ สังเคราะห์ ☐ ประเมินค่า ☐ แก้ปัญหา

๔. การเรียนวรรณคดีต้องพิจารณาผู้แต่ง ลักษณะคำประพันธ์ เนื้อเรื่อง ลักษณะนิสัยตัวละคร

☐ วิเคราะห์ ☐ สังเคราะห์ ☐ ประเมินค่า ☐ แก้ปัญหา

๕. ในความเห็นของข้าพเจ้ารู้สึกว่ “ศรีบูรพา” ได้เขียนเรื่อง “แลไปข้างหน้า” อย่างประณีตบรรจง พิถีพิถันเป็นพิเศษในการบรรยายความคิดและความรู้สึกของตัวละคร

☐ วิเคราะห์ ☐ สังเคราะห์ ☐ ประเมินค่า ☐ แก้ปัญหา

๖. วัฒนธรรม มาจากคำว่า วัฒนธรรม มีความหมายว่าความเจริญงอกงาม และคำว่า ธรรม หมายถึงสภาพหรือคุณความดีที่เจริญงอกงาม อันเป็นวิถีทางในการดำเนินชีวิตตามแบบแผนของวัฒนธรรมที่ดีที่มนุษย์กำหนดขึ้น

☐ วิเคราะห์ ☐ สังเคราะห์ ☐ ประเมินค่า ☐ แก้ปัญหา

๗. ครูสั่งให้นักเรียนทำรายงานวิชาภาษาไทยส่งภายใน ๗ วัน ปรากฏว่าหนังสืออ้างอิงในห้องสมุดมีไม่เพียงพอแก่นักเรียนทั้งชั้น ทำให้นักเรียนส่วนมากกลัวว่าจะไม่อาจส่งรายงานได้ตามกำหนดและที่ส่งทันทีเขียนรายงานได้ไม่สมบูรณ์ นักเรียนจึงประชุมหารือกันตั้งเป้าหมายให้ทุกคนส่งรายงานได้ทันเวลาและรายงานมีคุณภาพ

☐ วิเคราะห์ ☐ สังเคราะห์ ☐ ประเมินค่า ☐ แก้ปัญหา

๘. ประเพณีรับน้องใหม่ควรอนุรักษ์ไว้ เพราะเป็นประเพณีที่สืบทอดกันมานาน แต่ต้องเป็นไปในทางสร้างสรรค์

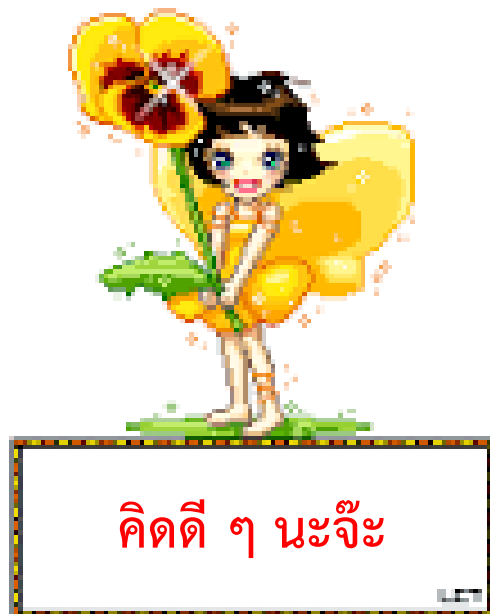
☐ วิเคราะห์ ☐ สังเคราะห์ ☐ ประเมินค่า ☐ แก้ปัญหา

๙. ในช่วงสงกรานต์มีวันหยุดยาว ผู้คนส่วนใหญ่นิยมเดินทางกลับไปบ้านไปพบปะญาติพี่น้องทำให้มีจำนวนรถโดยสารสาธารณะไม่เพียงพอที่จะบริการประชาชนได้ รัฐบาลจึงขอความร่วมมือจากสายการบินต่าง ๆ ให้เพิ่มเที่ยวบินบริการประชาชนให้มากขึ้นกว่าช่วงปกติ

☐ วิเคราะห์ ☐ สังเคราะห์ ☐ ประเมินค่า ☐ แก้ปัญหา

๑๐. แม่คือพระประจำอยู่ในบ้าน บูชาท่านไว้เกิดเกิดมิ่งขวัญ
พระคุณแม่เลิศล้ำเกินรำพัน แม่จึงเป็นคนสำคัญทุกวันไป

☐ วิเคราะห์ ☐ สังเคราะห์ ☐ ประเมินค่า ☐ แก้ปัญหา

แบบฝึกหัดที่ ๑.๔

การคิดวิเคราะห์

คำชี้แจง อ่านข้อความต่อไปนี้แล้ววิเคราะห์อารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียนว่าเป็นอย่างไร

ตัวอย่าง

ช่วงบั้นหม่อมมีอาจปั้นดินให้เป็นรูปได้ดังต้องการทุกครั้งฉันใด พ่อแม่ก็มีความละเอียดของตนให้เป็นได้ดังที่ใจปรารถนาฉันนั้น

พ่อแม่ควรปล่อยให้ลูกได้มีวิถีชีวิตของตนเองบ้าง ให้ลูกได้เลือกทำในสิ่งที่เขาสนใจ ยอมรับความสามารถของลูกอย่างที่เขาเป็น ไม่ใช่บังคับให้ลูกทำหรือเป็นในสิ่งที่พ่อแม่ต้องการเพียงอย่างเดียว

๑. น้ำตา... ถ้ามาพร้อมกับความสุข ก็จงปล่อยให้มันไหล เพื่อหล่อเลี้ยงหัวใจให้ชุ่มบาน
น้ำตา... ถ้ามาพร้อมกับความเศร้า ก็จงปล่อยให้มันไหล เพื่อบรรเทาหัวใจที่บอบช้ำ
น้ำตา... ถ้าเพื่อคนที่ทำให้เราเจ็บช้ำ ก็จงปล่อยให้มันไหล เพื่อชะล้างหัวใจให้แข็งแกร่งดังเดิม
แต่อย่าปล่อยให้มันไหล เพื่อตอกย้ำความเจ็บปวดของตัวเอง

๒. เมื่อข้างในบ้านเต็มไปด้วยรอยยิ้มและเสียงหัวเราะ ข้างนอกหน้าต่างดอกไม้ก็บานสดใส

๓. สังคมไทยดูน่าห่วง เด็กไทยเลิกค่านิยมรักนวลสงวนตัว มุ่งหาความสุขทางเพศกับความสนุกสนาน กลายเป็นสังคมที่มั่วสุม และทำลายคุณค่าตัวเอง

๔. สิ่งที่อยู่รอบตัวเราเป็นครูเราทั้งนั้น ถ้าเรามองแล้วเอามาเทียบกับตัวเรา บางทีก็ยิ้มออกมาได้ ยิ้มได้ว่า “เออ! เรายังดีกว่าคนพวกนั้น” มันก็สบายใจ

๕. บ้านเมืองกำลังอยู่ระหว่างการพัฒนาและต้องการความร่วมมือจากทุกคน ผู้หญิงจะทำตัวเป็นเพียงดอกไม้สวยงามอย่างที่เคียดคิดไม่ได้อีกแล้ว

แบบฝึกหัดที่ ๑.๕ การคิดสังเคราะห์

คำชี้แจง ลำดับข้อความต่อไปนี้ให้ถูกต้องเหมาะสม

ตัวอย่าง

ก. เพื่อยังชีวิตอยู่ให้รอด

ข. คนเรามีปัญหาชีวิตเกิดขึ้นได้เสมอ

ค. ต้องขบคิดแก้ไขต่อสู้อยู่ตลอดเวลา

ง. บางครั้งก็เกิดขึ้นอย่างไม่รู้ตัว

คนเรามีปัญหาชีวิตเกิดขึ้นได้เสมอ บางครั้งก็เกิดขึ้นอย่างไม่รู้ตัวต้องขบคิดแก้ไขต่อสู้อยู่ตลอดเวลาเพื่อยังชีวิตอยู่ให้รอด

๑. ก. ยามจะตัดสินใจใครบางที่ก็ยังอุปมาเอาว่าเป็นคนไม่มีแก่น

ข. มีแต่เปลือกคือหาสติปัญญาอะไรไม่ได้ ดูถูกเปลือกแต่ไปยกย่องแก่น

ค. ต้นกล้วยนั้นมีแก่นหรือไม่ แต่ก็เลี้ยงชีวิตคนมาเสียไม่น้อยด้วยผลของมัน

ง. คนโดยมากนั้นเมื่อพูดถึงต้นไม้ก็มักจะยกย่องเอาเสียที่แก่นไม้มากกว่าเปลือก

๒. ก. ลมหายใจของเรา

ข. และความทุกข์จะตามมา

ค. คือเมื่อใดที่รู้ว่าเรายังมีลมหายใจอยู่

ง. ไม่ว่าเข้าหรือออกล้วนแสดงถึงสติที่เกิดขึ้น

จ. เป็นบันไดแห่งความสุขและเป็นราวแห่งสติ

๓. ก. แต่ว่าคนเราขาดความอดทนจึงไม่สามารถจะควบคุมตัวเองไว้ได้

ข. แต่ไม่เคยกำราบปราบปรามตัวเอง จึงยากแก่การที่จะควบคุมตัวเอง

ค. การควบคุมตัวเองนั้นมันหนักหน่วงในขั้นต้น ความจริงสบายปลายมือ

ง. เรามีแต่เรื่องการตามใจตัวเอง การปล่อยไปตามอารมณ์ ปล่อยไปตามอำนาจของสิ่งแวดล้อม

๔. ก. ผู้ใดทำกรรมใดไว้ก็จะได้รับผลของกรรมนั้นไม่ช้าก็เร็ว
ข. เพราะฉะนั้นความคิดนั้นแหละจึงเป็นตัวก่อกรรมที่สำคัญ
ค. เพราะใจต้องก่อขึ้นก่อนจึงจะออกมาทางกาย และทางวาจา
ง. การก่อทุกข์แก่ผู้อื่นเป็นการกระทำความกรรมทางกาย ทางวาจา และทางใจด้วย

๕. ก. มีอยู่หยาบเดียวคือหยาบคำพูด
ข. ถึงจะหยาบก็มีประโยชน์ต่อโลก
ค. หยาบไม่เป็นเรื่องเป็นราว หยาบเสนียดบ้านเสนียดเมือง
ง. หยาบผ้า หยาบกระดาศ หยาบหิน และหยาบอื่น ๆ สารพัดหยาบ
จ. ใช้ตรงนี้ได้ก็โยกไปใช้ตรงโน้นให้ถูกเรื่องถูกราวก็ได้ประโยชน์คุ้มค่า

๖. ก. จุดที่นกพิราบมีอาหารกินมากจนรวมกันเป็นฝูงใหญ่คือสนามหลวง สวนสัตว์ดุสิต และวัดต่าง ๆ เป็นต้น
ข. การแก้ปัญหาในการลดจำนวนนกพิราบที่น่าจะได้ผลดีนั้น ควรจะต้องหยุดให้อาหารนกพร้อม ๆ กันทุกจุด
ค. เมื่อนกกระจายกันออกไป ปัญหาที่จะบรรเทาลงจนอยู่ในระดับที่ทำให้เกิดความเสียหายได้น้อย
ง. เมื่ออาหารมีไม่มากพอสำหรับนกจำนวนมากจะเป็นการบังคับให้นกต้องกระจายกันออกหากิน

๗. ก. การกินไขมันชั้นจะต้องกินเป็นประจำ
ข. และต้องกินให้ตรงเวลาที่อวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายทำงาน
ค. ไขมันชั้นมีวิตามินเอ ซี อี ที่เข้าสู่ร่างกายแล้วจะทำงานพร้อมกันทั้ง ๓ ตัว
ง. เปลี่ยนไขมันให้เป็นกล้ามเนื้อ ต้านอนุมูลอิสระ ป้องกันการเกิดโรคมะเร็งในตับ
จ. ช่วยทำให้ลดไขมันในตับ สมานแผลในกระเพาะอาหาร ช่วยย่อยอาหาร ทำความสะอาดลำไส้

๘. ก. นอกจากความรักระหว่างเพื่อนมนุษย์ด้วยกันแล้ว
 ข. หากรักเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ทุกคน
 ค. สังคมจะสมบูรณ์ไม่ได้หากคนในสังคมไม่มอบความรักให้แก่กัน
 ง. เราควรจะมอบความรักให้แก่สัตว์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นเพื่อนร่วมโลกของเราด้วย

๙. ก. แต่การที่จะสร้างสรรค์จุดรวมใหญ่ได้
 ข. ย่อมจะต้องมาจากจุดรวมย่อยเดียวกัน
 ค. เอกลักษณะคือลักษณะที่เป็นหนึ่งเป็นจุดรวม
 ง. จุดรวมใหญ่ของคนไทยก็คือ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๑๐. ก. แต่ย่อมเป็นไปได้ เพราะกว่าจะขึ้นมาถึงที่สูงอาจสร้างศัตรูโดยไม่รู้ตัว
 ข. มหาบุรุษที่แท้จริงนอกจากจะรู้จักใช้คนแล้วยังต้องรู้จักเลือกไว้ใจคนอื่นด้วย
 ค. ผู้ที่มีตำแหน่งสูงต้องมีแผลให้น้อยที่สุด ไม่มีเลยยิ่งดี และต้องมีศัตรูให้น้อยที่สุด
 ง. ศัตรูที่น่ากลัวมากคือคนใกล้ชิด ดังมีคำกล่าวว่า คนที่ไวใจไม่ได้มากที่สุดคือคนที่ใกล้ตัวเรามากที่สุด

แบบฝึกหัดที่ ๑.๖ ประเภทของปัญหา

คำชี้แจง พิจารณาปัญหาที่กำหนดให้ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางประเภทของปัญหาให้สัมพันธ์กัน

ปัญหา	ประเภทของปัญหา		
	เฉพาะบุคคล	เฉพาะกลุ่ม	สาธารณะ
ตัวอย่าง โรงงานอุตสาหกรรมอยู่ใกล้กับโรงเรียนทำให้มีกลิ่นสารเคมีลอยมาตามอากาศรบกวนสมาธิในการเรียน		✓	
๑. เด็กที่เห็นพ่อแม่ทะเลาะกันเป็นประจำจะรู้สึกขาดความอบอุ่น			
๒. ผลการเรียนรู้ในภาคเรียนนี้ลดลงเพราะมัวแต่ยุ่งอยู่กับการแข่งขันกีฬา			
๓. รัฐบาลประกาศขึ้นราคาก๊าซหุงต้มเพิ่มเป็น ๑๐ เปอร์เซ็นต์			
๔. ประเทศอินเดีย อินโดนีเซีย และไทย ได้รับผลกระทบอย่างหนักจากเหตุการณ์พิบัติคลื่นสึนามิ			
๕. ประธานชมรมภาษาไทยลาออกอย่างกะทันหันทำให้การดำเนินการจัดกิจกรรมวันสุนทรภู่วันภาษาไทยหยุดชะงัก			
๖. ดื้อและเถียงกับพ่อแม่ทำให้ท่านเสียใจ แต่ไม่กล้าเข้าไปกราบขอโทษ			
๗. การก่อสร้างสะพานลอยหน้าโรงพยาบาลทำให้การจราจรในช่วงเช้าติดขัดเป็นจำนวนมาก			
๘. ภัยแล้งทำให้ถนนหลายสายในหมู่บ้านภาคอีสานทรุดตัว การติดต่อระหว่างหมู่บ้านเป็นไปอย่างยากลำบาก			
๙. สอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ในคณะที่ต้องการ			
๑๐. อุณหภูมิโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากในช่วง ๑๐ ปีเนื่องจากหลายประเทศปล่อยมลพิษขึ้นสู่ชั้นบรรยากาศ			

แบบฝึกหัดที่ ๑.๗ การคิดแก้ปัญหา

คำชี้แจง บอกสาเหตุของปัญหา เป้าหมายในการแก้ปัญหา และวิธีการแก้ปัญหาจากเหตุการณ์ที่กำหนดให้

ตัวอย่าง

พี่เปิดโทรศัพท์มือถือเสียงดังจนฉันไม่สามารถทำการบ้านได้

สาเหตุ คือ เปิดโทรศัพท์มือถือเสียงดัง

เป้าหมายในการแก้ปัญหา คือ ฉันสามารถทำการบ้านได้

วิธีการแก้ปัญหา คือ ขอให้พี่ลดเสียงโทรศัพท์มือถือให้เบาลง

๑. ลูกชายติดอินเทอร์เน็ตจนไม่สนใจการเรียน

สาเหตุ คือ

เป้าหมายในการแก้ปัญหา คือ

วิธีการแก้ปัญหา คือ

๒. บ้านของนักเรียนอยู่ไกลจากโรงเรียน จึงมาโรงเรียนสายเป็นประจำ

สาเหตุ คือ

เป้าหมายในการแก้ปัญหา คือ

วิธีการแก้ปัญหา คือ

๓. นักเรียนตั้งใจเรียนหนังสือ แต่ส่งงานไม่ครบจึงได้ผลการเรียน ร

สาเหตุ คือ

เป้าหมายในการแก้ปัญหา คือ

วิธีการแก้ปัญหา คือ

๔. พนามองตัวหนังสือในกระดานไม่ชัด ทำให้ปวดหัวและไม่อยากเรียนหนังสือ

สาเหตุ คือ

เป้าหมายในการแก้ปัญหา คือ

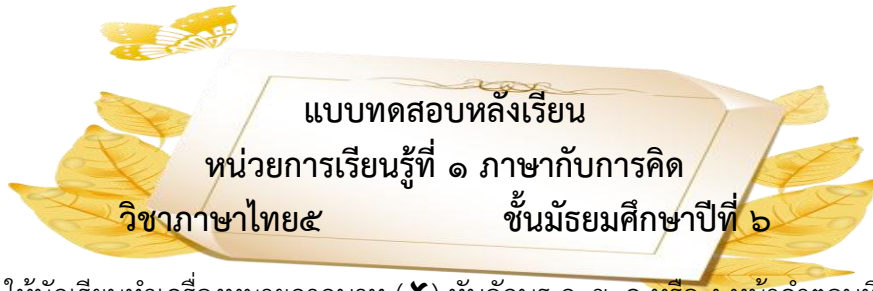
วิธีการแก้ปัญหา คือ

๕. ครูจับได้ว่าสกวแอบอ่านนวนิยายในเวลาเรียน จึงรีบหนังสือเอาไว้จนกว่าจะปิดเทอม

สาเหตุ คือ

เป้าหมายในการแก้ปัญหา คือ

วิธีการแก้ปัญหา คือ

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับอักษร ก, ข, ค หรือ ง หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. การพัฒนาความคิดมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับข้อใด

- ก. ประสบการณ์
- ข. การใช้ภาษา
- ค. การศึกษา
- ง. เวลา

๒. ภาษากับความคิดเกี่ยวข้องกันอย่างไร

- ก. ความคิดกับภาษาไม่เกี่ยวข้องกันเลย
- ข. ถ้าสมรรถภาพในการคิดมีมาก สมรรถภาพในการใช้ภาษาจะมีมาก
- ค. ถ้าสมรรถภาพในการคิดมีมาก สมรรถภาพในการใช้ภาษาจะมีน้อย
- ง. ถ้าสมรรถภาพในการคิดมีมาก สมรรถภาพในการใช้ภาษาจะมีหรือไม่มีก็ได้

๓. บุคคลในข้อใดมีความคิดในทางวิطنะ

- ก. นางไม่യാกรรณนงน จิงคิตหาทางให้แม่กู่เงินมาซื้อรถจักรยานยนต์ให้
- ข. นวลคิตจะแอบนำโทรศัพท์มาโรงเรียนเพื่อสืบค้นข้อมูลในการตอบคำถามครู
- ค. นิคไม่โยากมีปัญหาคิตพลาดเรื่องเงินสะสมของห้อง จิงจตบันทิกทุกครั้งที่มีการเบิก

จ่ายเงิน

ง. นพคิตจะขอเบิกเงินสะสมสำหรับเรียนต่อมหาวิทยาลัยมาซื้อไอโฟนเครื่องใหม่เพื่อให้ทันสมัยเหมือนคนอื่น

๔. ข้อใดไม่ใช่ความคิดในทางวิطنะ

- ก. คิตหาข้อบกพร่องของผู้ได้รับรางวัลลูกคิตเด่น
- ข. คิตชักชวนเพื่อนในชั้นไปร่วมปลูกป่าขายเลน
- ค. คิตหาทางหลบหลีกจากการคบหากับคนที่คิตดยาเสพติด
- ง. คิตหาวิธีให้เพื่อนที่ขัดแย้งได้มีโอกาศปรับความเข้าใจกัน

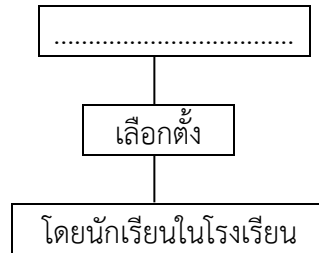
๕. ใครไม่มีอุปสรรคในการคิต

- ก. อนุริบทำข้อสอบเพราะใกล้จะหมดเวลา
- ข. น้ำหนึ่งอ่านหนังสือในขณะที่ข้างบ้านมีงานเลี้ยง
- ค. เหน่งทำงานกลุ่มร่วมกับคนที่มีความเห็นไม่ตรงกัน
- ง. นิงพิการตั้งแต่กำเนิดไม่สามารถใช้แขนทั้งสองข้างได้

๖. บทบาทของภาษากับการพัฒนาความคิดจะยิ่งทวีความสำคัญขึ้นเมื่ออยู่ในสถานการณ์เช่นใด

- ก. การใช้ความคิดโต้ตอบกับตนเอง
- ข. การแสดงความคิดโต้แย้งระหว่างกลุ่มคน
- ค. การเสนอความคิดเห็นของตนต่อสาธารณชน
- ง. การระดมความคิดเห็นเพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหาร่วมกัน

๗.

ข้อใดน่าจะเป็นหัวข้อในกระบวนการคิดจากผังมโนทัศน์นี้

- ก. การจัดกิจกรรมของโรงเรียน
- ข. การเสนอปัญหาของนักเรียน
- ค. การรับสมัครประธานนักเรียน
- ง. การสรรหาประธานสภานักเรียน

๘. “จะแก้ปัญหาเรื่องส่วยตำรวจ มันต้องมองกันหลายด้าน ทั้งตัวตำรวจ เงินเดือนตำรวจ ด้านคนจ่ายส่วย และที่สำคัญต้องพิจารณาเรื่องกฎหมายด้วย” ข้อความข้างต้นระบุวิธีคิดเชิงใด

- ก. วิเคราะห์
- ข. สังเคราะห์
- ค. ประเมินค่า
- ง. แก้ปัญหา

๙. ข้อความต่อไปนี้ใช้ระเบียบวิธีคิดแบบใด

ในความเห็นของข้าพเจ้ารู้สึกที่ศรีบูรพาได้เขียนเรื่องแลไปข้างหน้าอย่างประณีตบรรจง พิถีพิถันเป็นพิเศษในการบรรยายความคิดและความรู้สึกของตัวละคร

- ก. วิเคราะห์
- ข. สังเคราะห์
- ค. ประเมินค่า
- ง. แก้ปัญหา

๑๐. ข้อใดไม่ใช่วิธีคิดเชิงวิเคราะห์

- ก. แม่ทำขนมถ้วยฟู
- ข. พ่อเขียนบทความ
- ค. น้องประกอบหุ่นยนต์
- ง. พี่อ่านหนังสือเตรียมสอบ

๑๑. “ธรรมะสำหรับทำงานให้ประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย

ฉันทะ คือ ความรักงาน พอใจกับงานที่ทำอยู่

วิริยะ คือ ความขยันหมั่นเพียรกับงาน

จิตตะ คือ ความเอาใจใส่รับผิดชอบงาน

วิมังสา คือ ความสอดส่องในเหตุและผลแห่งความสำเร็จเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ให้ลึกซึ้งขึ้น อยู่

ตลอดเวลา

ไม่ว่าจะทำงานอะไรต้องทำด้วยฉันทะ คือ มีความรักความพอใจในงานเป็นเบื้องต้น”

ข้อความข้างต้นใช้ระเบียบวิธีคิดเชิงใด

- ก. วิเคราะห์และสังเคราะห์
- ข. วิเคราะห์และประเมินค่า
- ค. สังเคราะห์และประเมินค่า
- ง. ประเมินค่า

๑๒. ในการแก้ปัญหา การพิจารณาสาเหตุของปัญหา เราใช้ระเบียบวิธีคิดเชิงใด

- ก. วิเคราะห์
- ข. สังเคราะห์
- ค. ประเมินค่า
- ง. วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า

๑๓. การเสนอวิธีทางแก้ปัญหา เราต้องใช้ระเบียบวิธีคิดเชิงใด

- ก. วิเคราะห์
- ข. สังเคราะห์
- ค. ประเมินค่า
- ง. วิเคราะห์และประเมินค่า

๑๔. เมื่อเราจะเลือกวิธีทางเลือกที่ดีที่สุดเพื่อแก้ปัญหา เราจะใช้ระเบียบวิธีคิดเชิงใด

- ก. วิเคราะห์
- ข. สังเคราะห์
- ค. ประเมินค่า
- ง. วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า

๑๕. ข้อใดคือจุดหมายปลายทางของการสังเคราะห์

- ก. เพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่
- ข. เพื่อให้เกิดความเข้าใจ
- ค. เพื่อประกอบการตัดสินใจ
- ง. เพื่อหาความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ

๑๖. ข้อใดเป็นการแสดงความคิดเชิงสังเคราะห์

ก. สาเหตุที่ทำให้การปลูกต้นไม้ในโรงเรียนเราไม่ประสบผลสำเร็จ เป็นเพราะต้นกล้าของพันธุ์ไม้ที่เราปลูกนั้นไม่ค่อยแข็งแรง และขาดคนดูแลต้นไม้ให้เจริญงอกงามจนกระทั่งมันสามารถตั้งตัวได้

ข. ผมคิดว่าปลูกต้นตาเบบูยาดีกว่า โตเร็วและให้ร่มเงาดีด้วย รวมทั้งดอกก็สวยด้วยเวลาบานพร้อม ๆ กันทั้งต้น

ค. ผมเห็นว่าต้นเสลานั้นแหละดี เป็นต้นไม้พื้นเมือง เวลาออกดอกเป็นช่อใหญ่ยาวระย้า สวยเข้มกว่าตาเบบูยา และที่สำคัญก็คือกิ่งก้านแข็งแรง เป็นไม้เนื้อเหนียว อาจจะโตช้ากว่าตาเบบูยา แต่ตาเบบูยานั้นกิ่งเปราะมาก

ง. เราก็ควรจะเสนอต่อทางชมรมฯ ไปว่า การปลูกต้นไม้ในปีนี้ควรคำนึงถึงการดูแลรักษา หลังจากปลูกแล้วว่าเป็นเรื่องสำคัญที่สุด ควรมีรั้วล้อมต้นไม้ที่ปลูกแล้วให้แข็งแรงด้วย ส่วนต้นไม้ที่จะนำมาปลูกนั้นก็ควรจะเป็นต้นสลาเช่นเดิม เพราะเป็นต้นไม้ที่เจริญเติบโตได้ดีถ้าได้รับการบำรุงรักษาพอสมควร และต้นสลาเป็นพันธุ์ไม้ที่มีลำต้นและกิ่งก้านแข็งแรง ไม่หักโค่นง่าย ทั้งยังให้ดอกที่สวยงามมาก

๑๗. “รวมเรื่องสั้นเจ้าหญิง ของบินหลา สันกาลาศีรีนำโลกของจินตนาการมาผสานกับโลกของความจริง โดยใช้รูปแบบนิทานเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนรู้ประสบการณ์ทางอารมณ์ การเผชิญกับปัญหาและอุปสรรค การแสวงหาความหมายและความสุขของชีวิต แต่ด้วยความเขลามนุษย์จึงดิ้นรนหลงอยู่ในมายา ในที่สุดผู้อ่านจะได้รับรู้ว่าในโลกของความเป็นจริงนั้น โลกมีหลากหลายทางเลือกที่จะไปสู่วิถีชีวิตที่เรียบง่ายและพอดี รวมเรื่องสั้นเรื่องเจ้าหญิงจึงสมควรได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรต์) ของประเทศไทย” ข้อความนี้ไม่มีการคิดวิธีใด

- ก. คิดเชิงวิเคราะห์
- ข. คิดเชิงสังเคราะห์
- ค. คิดเพื่อแก้ปัญหา
- ง. คิดเชิงประเมินค่า

๑๘. นักเรียนควรใช้วิธีคิดข้อใดในการพิจารณาวรรณคดีและวรรณกรรม

- ก. คิดเชิงวิเคราะห์
- ข. คิดเพื่อแก้ปัญหา
- ค. คิดเชิงสังเคราะห์
- ง. คิดเชิงประเมินค่า

ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ ตอบคำถามข้อ ๑๙-๒๐

กาจ กฤษ กรณ์ และกานต์ เป็นนักกีฬาว่ายน้ำ ฟุตบอล บาสเกตบอล และแบดมินตัน โดยแต่ละคนเป็นนักกีฬาคณะประเภท ทั้งสี่คนเรียนเก่งคนละวิชา ได้แก่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และภาษาไทย โดยกฤษเรียนเก่งวิชาวิทยาศาสตร์และเป็นนักกีฬาว่ายน้ำ กรณ์เป็นนักบาสเกตบอลและไม่เก่งวิชาคณิตศาสตร์ ต้องให้เพื่อนที่เป็นนักฟุตบอลสอนให้ กานต์เป็นนักแบดมินตันและไม่เก่งภาษาอังกฤษ คนที่เก่งภาษาอังกฤษเป็นนักบาสเกตบอล

๑๙. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้อง

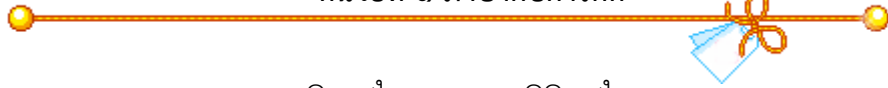
- ก. กาจเป็นนักบาสเกตบอลและเก่งวิชาคณิตศาสตร์
- ข. กฤษเป็นนักกีฬาว่ายน้ำและเก่งคณิตศาสตร์
- ค. กานต์เป็นนักแบดมินตันและเก่งภาษาไทย
- ง. กรณ์เป็นนักฟุตบอลและเก่งภาษาอังกฤษ

๒๐. กาจเก่งวิชาอะไรและเป็นนักกีฬาประเภทใด

- ก. ภาษาไทยและนักฟุตบอล
- ข. คณิตศาสตร์และนักฟุตบอล
- ค. ภาษาไทยและนักบาสเกตบอล
- ง. ภาษาอังกฤษและนักบาสเกตบอล

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
หน่วยที่ ๑ ภาษากับการคิด

๑. ง	๑๑. ง
๒. ก	๑๒. ก
๓. ค	๑๓. ข
๔. ง	๑๔. ค
๕. ก	๑๕. ข
๖. ข	๑๖. ก
๗. ค	๑๗. ค
๘. ก	๑๘. ค
๙. ค	๑๙. ข
๑๐. ค	๒๐. ก

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๑.๑
ความสัมพันธ์ของภาษา กับความคิด

๑. ความคิดที่ ๑ ความเครียด
 ความคิดที่ ๒ อนาคต
 ความคิดที่ ๓ การแข่งขัน

๒. ความคิดที่ ๑ ความเจ็บปวด
 ความคิดที่ ๒ โรงพยาบาล การรักษา
 ความคิดที่ ๓ ต้นเหตุของอาการปวดศีรษะ

๓. ความคิดที่ ๑ น้ำท่วมขัง
 ความคิดที่ ๒ การมีรถส่วนตัว
 ความคิดที่ ๓ การป่วยเป็นไข้หวัด

๔. ความคิดที่ ๑ อุบัติเหตุ
 ความคิดที่ ๒ การจราจรติดขัด
 ความคิดที่ ๓ การไปทำงานหรือไปโรงเรียนสาย

๕. ความคิดที่ ๑ การทำกิจธุระส่วนตัว
 ความคิดที่ ๒ การนอน
 ความคิดที่ ๓ การไปเที่ยวทะเล

๖. ความคิดที่ ๑ คนที่ม่พ่อแม่เป็นคนมีอำนาจมีบารมี
 ความคิดที่ ๒ การประพฤติปฏิบัติตน
 ความคิดที่ ๓ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

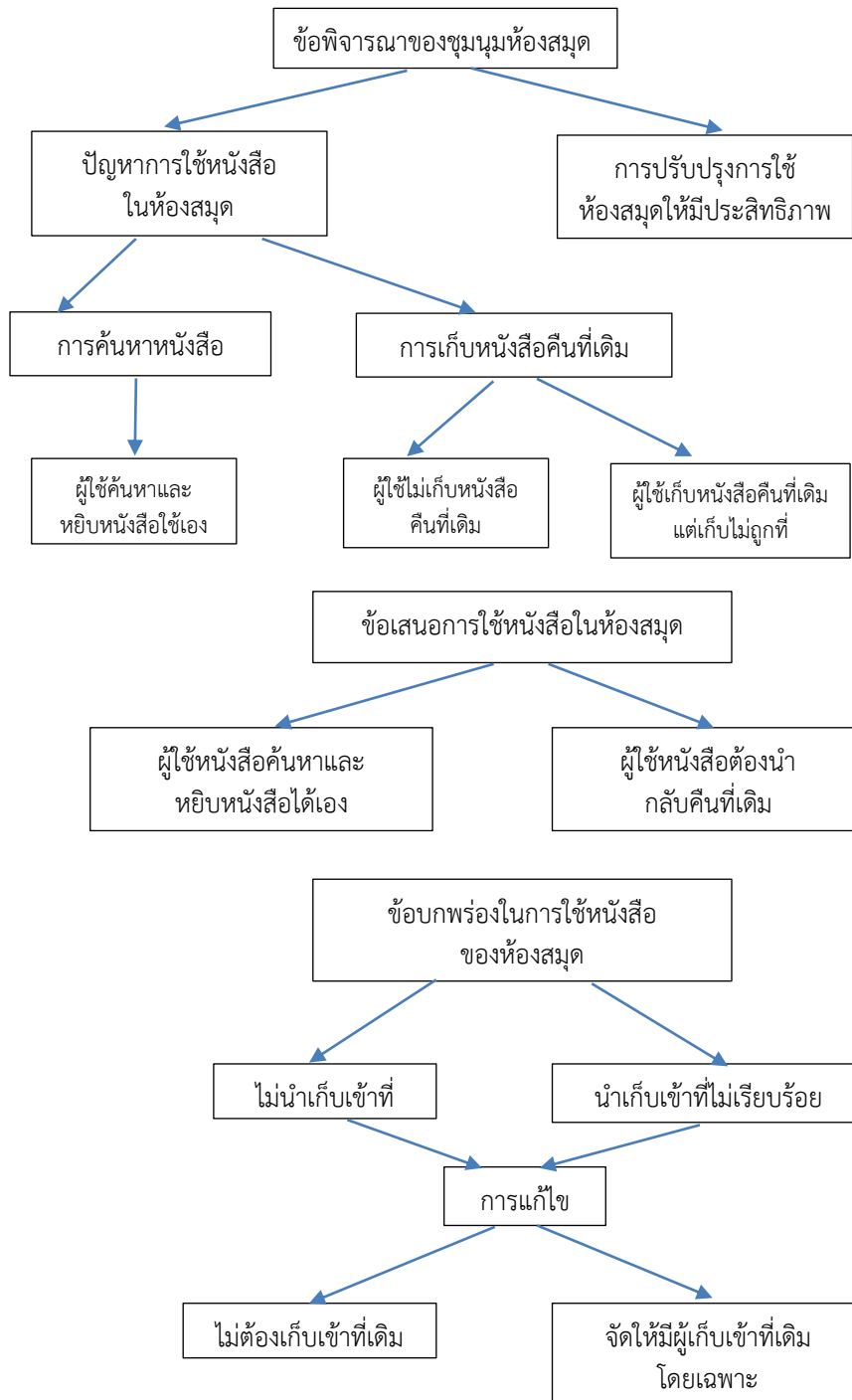
๗. ความคิดที่ ๑ ความแค้น
 ความคิดที่ ๒ การทะเลาะวิวาท
 ความคิดที่ ๓ เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร

๘. ความคิดที่ ๑ ความสามารถของผู้หญิง
 ความคิดที่ ๒ ผู้หญิงยุคใหม่
 ความคิดที่ ๓ แม่

๙. ความคิดที่ ๑ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
 ความคิดที่ ๒ พระกรณียกิจของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
 ความคิดที่ ๓ สถาบันพระมหากษัตริย์
๑๐. ความคิดที่ ๑ ความจงรักภักดีของพสกนิกรชาวไทย
 ความคิดที่ ๒ พระราชกรณียกิจพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 ความคิดที่ ๓ โครงการในพระราชดำริ

แนวทางการตอบแบบฝึกหัดที่ ๑.๒ การใช้ภาษาแสดงความคิด

คำตอบอื่นอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๑.๓

ประเภทของการคิด

คำชี้แจง วิเคราะห์ข้อความต่อไปนี้ว่าเป็นระเบียบวิธีคิดแบบใด

๑. การเขียนเรียงความเป็นงานเขียนที่มีศิลปะ ผู้เขียนต้องพยายามเขียนให้ดีที่สุด กล่าวคืองานด้วยรูปงามด้วยเนื้อความ งามด้วยท่วงทำนองเขียน หลังจากวางโครงเรื่องไว้เรียบร้อยแล้วก็ลงมือเขียน

☐ วิเคราะห์ ☒ สังเคราะห์ ☐ ประเมินค่า ☐ แก้ปัญหา

๒. ฝนตกหนักเกิดน้ำท่วมขังในหลายพื้นที่ของจังหวัดพัทลุง ประชาชนไม่สามารถเดินทางได้สะดวก นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงจึงจัดเจ้าหน้าที่นำข้าวสารอาหารแห้งไปแจกจ่ายเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของชาวบ้าน

☐ วิเคราะห์ ☐ สังเคราะห์ ☐ ประเมินค่า ☒ แก้ปัญหา

๓. นายธนิตรวบรวมความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือข้อมูลทางเศรษฐกิจ รวมทั้งความรู้ทางทฤษฎี เศรษฐศาสตร์ แล้วนำมาพิจารณาถึงสถานการณ์ทางเศรษฐกิจจนเข้าใจว่าอยู่ในสภาพใด และจะมีแนวโน้มไปในทางใด

☐ วิเคราะห์ ☒ สังเคราะห์ ☐ ประเมินค่า ☐ แก้ปัญหา

๔. การเรียนวรรณคดีต้องพิจารณาผู้แต่ง ลักษณะคำประพันธ์ เนื้อเรื่อง ลักษณะนิสัยตัวละคร

☒ วิเคราะห์ ☐ สังเคราะห์ ☐ ประเมินค่า ☐ แก้ปัญหา

๕. ในความเห็นของข้าพเจ้ารู้สึกว่ “ศรีบูรพา” ได้เขียนเรื่อง “แลไปข้างหน้า” อย่างประณีตบรรจง พิถีพิถันเป็นพิเศษในการบรรยายความคิดและความรู้สึกของตัวละคร

☐ วิเคราะห์ ☐ สังเคราะห์ ☒ ประเมินค่า ☐ แก้ปัญหา

๖. วัฒนธรรม มาจากคำว่า วัฒนธรรม มีความหมายว่าความเจริญงอกงาม และคำว่า ธรรม หมายถึงสภาพหรือคุณความดีที่เจริญงอกงาม อันเป็นวิถีทางในการดำเนินชีวิตตามแบบแผนของความประพฤติที่มนุษย์กำหนดขึ้น

☒ วิเคราะห์ ☐ สังเคราะห์ ☐ ประเมินค่า ☐ แก้ปัญหา

๗. ครูสั่งให้นักเรียนทำรายงานวิชาภาษาไทยส่งภายใน ๗ วัน ปรากฏว่าหนังสืออ้างอิงในห้องสมุดมีไม่เพียงพอแก่นักเรียนทั้งชั้น ทำให้นักเรียนส่วนมากกลัวว่าจะไม่อาจส่งรายงานได้ตามกำหนดและที่ส่งทันก็เขียนรายงานได้ไม่สมบูรณ์ นักเรียนจึงประชุมหารือกันตั้งเป้าหมายให้ทุกคนส่งรายงานได้ทันเวลาและรายงานมีคุณภาพ

☐ วิเคราะห์ ☐ สังเคราะห์ ☐ ประเมินค่า ☒ แก้ปัญหา

แนวทางการตอบแบบฝึกหัดที่ ๑.๔

การคิดวิเคราะห์

คำชี้แจง อ่านข้อความต่อไปนี้แล้ววิเคราะห์อารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียนว่าเป็นอย่างไร

๑. การร้องไห้เป็นเรื่องธรรมดา น้ำตาสามารถช่วยปลดปล่อยความรู้สึกของคนเราได้ แต่จงอย่าท้อแท้กับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามา ร้องไห้ให้พอแล้วก้าวเดินต่อไปด้วยความมั่นใจ และกำลังใจที่เข้มแข็ง
๒. หากครอบครัวได้อยู่กันด้วยความรักความเข้าใจ สมาชิกในครอบครัวนั้นก็ย่อมมีความสุขและพร้อมที่จะก้าวไปในสังคมได้อย่างมั่นใจ
๓. ค่านิยมของวัยรุ่นไทยเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ผิดทั้งในแง่ของการชิงสุกก่อนห่าม การท้องในวัยเรียน ปัญหายาเสพติด ถึงเวลาแล้วที่พ่อแม่ผู้ปกครองควรหันมาดูแลบุตรหลานให้ความรักความอบอุ่นและอบรมสั่งสอนในสิ่งที่เหมาะสมให้เขา มากกว่าการให้วัตถุสิ่งของ
๔. การมองโลกในแง่ดี รู้จักใช้วิจารณญาณในการวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ที่พบในชีวิตประจำวัน แล้วนำมาเป็นขวัญและกำลังใจในการดำเนินชีวิต จะทำให้เราสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข
๕. ผู้หญิงก็มีความสามารถในด้านต่าง ๆ เทียบเท่าผู้ชาย ดังนั้นต้องช่วยกันทำงานเพื่อพัฒนาบ้านเมือง และสังคมไทยให้เจริญก้าวหน้าเทียบเทียมประเทศอื่น ๆ

ตอบได้มากมายหลายแบบ

ใช้ดุลยพินิจนะจ๊ะ

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๑.๕ การคิดสังเคราะห์

คำชี้แจง ลำดับข้อความต่อไปนี้ให้ถูกต้องเหมาะสม

๑. คนโดยมากนั้นเมื่อพูดถึงต้นไม้ก็มักจะยกย่องเอาเสียที่แก่นไม้มากกว่าเปลือก ยามจะตัดสินใจในทำใคร่บางทีก็ยิ่งอุปมาเอาว่าเป็นคนไม่มีแก่น มีแต่เปลือกคือหาสติปัญญาอะไรไม่ได้ ดูถูกเปลือกแต่ไปยกย่องแก่น ต้นกล้วยนั้นมีแก่นหรือไม่ แต่กล้วยชีวิตคนมาเสียไม่น้อยด้วยผลของมัน

๒. ลมหายใจของเราเป็นบันไดแห่งความสุขและเป็นราวแห่งสติ คือเมื่อใดที่รู้ว่าเรายังมีลมหายใจอยู่ ไม่ว่าเข้าหรือออกล้วนแสดงถึงสติที่เกิดขึ้นและความสุขจะตามมา

๓. การควบคุมตัวเองนั้นมันหนักหน่วงในขั้นต้น ความจริงสบายปลายมือ แต่ว่าคนเราขาดความอดทนจึงไม่สามารถจะควบคุมตัวเองไว้ได้ เรามีแต่เรื่องการตามใจตัวเอง การปล่อยไปตามอารมณ์ ปล่อยไปตามอำนาจของสิ่งแวดล้อม แต่ไม่เคยกำราบปราบปรามตัวเอง จึงยากแก่การที่จะควบคุมตัวเอง

๔. การก่อทุกข์แก่ผู้อื่นเป็นการกระทำความกรรมทางกาย ทางวาจา และทางใจด้วย เพราะฉะนั้นความคิดนั้นแหละจึงเป็นตัวก่อกรรมที่สำคัญ เพราะใจต้องก่อขึ้นก่อนจึงจะออกมาทางกาย และทางวาจา ผู้ใดทำกรรมใดไว้ก็จะได้รับผลของกรรมนั้นไม่ช้าก็เร็ว

๕. หยาบผ้า หยาบกระดาด หยาบหิน และหยาบอื่น ๆ สารพัดหยาบ ถึงจะหยาบก็มีประโยชน์ต่อโลกใช้ตรงนี้ไม่ได้ก็โยกไปใช้ตรงนั้นให้ถูกเรื่องถูกราวก็ได้ประโยชน์คุ้มค่า มีอยู่หยาบเดียวคือหยาบคำพูด หยาบไม่เป็นเรื่องเป็นราว หยาบเสนียดบ้านเสนียดเมือง

๖. จุดที่นกพิราบมีอาหารกินมากจนรวมกันเป็นฝูงใหญ่คือสนามหลวง สวนสัตว์ดุสิต และวัดต่าง ๆ เป็นต้น การแก้ปัญหาในการลดจำนวนนกพิราบที่น่าจะได้ผลดีนั้น ควรจะต้องหยุดให้อาหารนกพร้อมๆ กันทุกจุด เมื่ออาหารมีไม่มากพอสำหรับนกจำนวนมากจะเป็นการบังคับให้นกต้องกระจายกันออกหากินเหมือนกระเจายก้นออกไป ปัญหาที่จะบรรเทาจนอยู่ในระดับที่ทำให้เกิดความเสียหายได้น้อย

๗. ขมิ้นชันมีวิตามินเอ ซี อี ที่เข้าสู่ร่างกายแล้วจะทำงานพร้อมกันทั้ง ๓ ตัว ช่วยทำให้ลดไขมันในตับ สลายไขมันในกระเพาะอาหาร ช่วยย่อยอาหาร ทำความสะอาดลำไส้ เปลี่ยนไขมันให้เป็นกล้ามเนื้อ ต้านอนุมูลอิสระ ป้องกันการเกิดโรคมะเร็งในตับ การกินขมิ้นชันจะต้องกินเป็นประจำ และต้องกินให้ตรงเวลาที่อวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายทำงาน

๘. หากรักเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ทุกคน สังคมจะสมบูรณ์ไม่ได้หากคนในสังคมไม่มอบความรักให้แก่กัน นอกจากความรักระหว่างเพื่อนมนุษย์ด้วยกันแล้ว เราควรจะมอบความรักให้แก่สัตว์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นเพื่อนร่วมโลกของเราด้วย

๙. เอกลักษณะคือลักษณะที่เป็นหนึ่งเป็นจตุรรวม จตุรรวมใหญ่ของคนไทยก็คือ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ แต่การที่จะสร้างสรรค์จตุรรวมใหญ่ได้ย่อมจะต้องมาจากจตุรรวมย่อยเดียวกัน

๑๐. มหาบุรุษที่แท้จริงนอกจากจะรู้จักใช้คนแล้วยังต้องรู้จักเลือกไว้วางใจคนอื่นด้วย ผู้ที่มีตำแหน่งสูงต้องมีแปลให้น้อยที่สุด ไม่มีเลยยิ่งดี และต้องมีศัตรูให้น้อยที่สุด แต่ย่อมเป็นไปไม่ได้ เพราะกว่าจะขึ้นมาถึงที่สูงอาจสร้างศัตรูโดยไม่รู้ตัว ศัตรูที่น่ากลัวมากคือคนใกล้ชิด ดังมีคำกล่าวว่า คนที่ไว้วางใจไม่ได้มากที่สุดคือคนที่ใกล้ชิดตัวเรามากที่สุด

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๑.๖

ประเภทของปัญหา

คำชี้แจง พิจารณาปัญหาที่กำหนดให้ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางประเภทของปัญหาให้สัมพันธ์กัน

ปัญหา	ประเภทของปัญหา		
	เฉพาะบุคคล	เฉพาะกลุ่ม	สาธารณะ
๑. เด็กที่เห็นพ่อแม่ทะเลาะกันเป็นประจำจะรู้สึกขาดความอบอุ่น	✓		
๒. ผลการเรียนรู้ในภาคเรียนนี้ลดลงเพราะมัวแต่ยุ่งอยู่กับการแข่งขันกีฬา	✓		
๓. รัฐบาลประกาศขึ้นราคาภาษีมูลค่าเพิ่มเป็น ๑๐ เปอร์เซ็นต์			✓
๔. ประเทศอินเดีย อินโดนีเซีย และไทย ได้รับผลกระทบอย่างหนักจากเหตุการณ์พิบัติคลื่นสึนามิ		✓	
๕. ประธานชมรมภาษาไทยลาออกอย่างกะทันหันทำให้การดำเนินการจัดกิจกรรมวันสุนทรภู่คู่วันภาษาไทยหยุดชะงัก		✓	
๖. ดื้อและเถียงกับพ่อแม่ทำให้ท่านเสียใจ แต่ไม่กล้าเข้าไปกราบขอโทษ	✓		
๗. การก่อสร้างสะพานลอยหน้าโรงพยาบาลทำให้การจราจรในช่วงเช้าติดขัดเป็นจำนวนมาก		✓	
๘. ภัยแล้งทำให้ถนนหลายสายในหมู่บ้านภาคอีสานทรุดตัว การติดต่อระหว่างหมู่บ้านเป็นไปอย่างยากลำบาก		✓	
๙. สอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ในคณะที่ต้องการ	✓		
๑๐. อุณหภูมิโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากในช่วง ๑๐ ปีเนื่องจากหลายประเทศปล่อยมลพิษขึ้นสู่ชั้นบรรยากาศ			✓

แนวทางการตอบแบบฝึกหัดที่ ๑.๗

การคิดแก้ปัญหา

คำชี้แจง บอกสาเหตุของปัญหา เป้าหมายในการแก้ปัญหา และวิธีการแก้ปัญหาจากเหตุการณ์ที่กำหนดให้

๑. ลูกชายติดอินเทอร์เน็ตจนไม่สนใจการเรียน

สาเหตุ คือ ลูกชายติดอินเทอร์เน็ต

เป้าหมายในการแก้ปัญหา คือ ลูกชายรู้จักแบ่งเวลาในการเรียนและใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเวลา

วิธีการแก้ปัญหา คือ พูดคุยทำข้อตกลงเรื่องเวลาในแต่ละวันที่อนุญาตให้ใช้อินเทอร์เน็ตได้ ชวนลูกไปทำกิจกรรมอื่น ๆ เช่น เล่นกีฬา พบปะญาติพี่น้อง ไปเที่ยวสวนสาธารณะ ฯลฯ

๒. บ้านของนักเรียนอยู่ไกลจากโรงเรียน จึงมาโรงเรียนสายเป็นประจำ

สาเหตุ คือ นักเรียนมาโรงเรียนสายเป็นประจำ

เป้าหมายในการแก้ปัญหา คือ นักเรียนมาถึงโรงเรียนก่อนเวลาเข้าแถวเคารพธงชาติ

วิธีการแก้ปัญหา คือ ตั้งนาฬิกาปลุกให้เร็วกว่าเดิม เข้านอนให้เร็วขึ้น ลดเวลาในการทำภารกิจตอนเช้า มารับประทานอาหารเช้าที่โรงเรียน รับประทานอาหารเช้าในรถ ฯลฯ

๓. นักเรียนตั้งใจเรียนหนังสือ แต่ส่งงานไม่ครบจึงได้ผลการเรียน ร

สาเหตุ คือ นักเรียนส่งงานไม่ครบตามที่ครูกำหนด

เป้าหมายในการแก้ปัญหา คือ ได้รับดับผลการเรียนผ่านการประเมิน

วิธีการแก้ปัญหา คือ ตั้งใจทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย และส่งให้ทันตามกำหนดเวลา หากมีปัญหาควรแจ้งให้ครูและผู้ปกครองทราบเพื่อร่วมกันแก้ไข

๔. พนามองตัวหนังสือในกระดานไม่ชัด ทำให้ปวดหัวและไม่อยากเรียนหนังสือ

สาเหตุ คือ พนามองตัวหนังสือในกระดานไม่ชัด

เป้าหมายในการแก้ปัญหา คือ พนาหายปวดหัว และเรียนหนังสือได้อย่างมีความสุข

วิธีการแก้ปัญหา คือ แนะนำให้พนาเพื่อหาข้อบกพร่องแล้วดำเนินการแก้ไขให้ตรงจุด หรือย้ายที่นั่งให้เข้าใกล้กระดานมากขึ้น

๕. ครูจับได้ว่าสกวแอบอ่านนวนิยายในเวลาเรียน จึงรีบหนังสือเอาไว้จนกว่าจะปิดเทอม

สาเหตุ คือ สกวแอบอ่านนวนิยายในเวลาเรียน

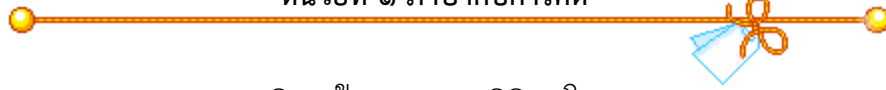
เป้าหมายในการแก้ปัญหา คือ สกวรู้จักแบ่งเวลาในการเรียน และการทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

วิธีการแก้ปัญหา คือ ให้คำแนะนำและตักเตือนสกว

(คำตอบอื่นอยู่ในดุลยพินิจ)

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
หน่วยที่ ๑ ภาษากับการคิด

๑. ข	๑๑. ก
๒. ข	๑๒. ก
๓. ค	๑๓. ข
๔. ก	๑๔. ค
๕. ง	๑๕. ก
๖. ง	๑๖. ง
๗. ง	๑๗. ค
๘. ก	๑๘. ง
๙. ค	๑๙. ค
๑๐. ค	๒๐. ข

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๕๕. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา
เพื่อการสื่อสาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.

ผกาศรี เย็นบุตร, สุภัค มหาวรากร และนิธอร พรอำไพสกุล. ๒๕๕๕. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน
ภาษาไทย ๖ เล่ม ๑. กรุงเทพฯ : บริษัท สำนักพิมพ์เอ็มพันธ์ จำกัด.

เสนีย์ วิลาวรรณ และคณะ. ๒๕๕๗. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ๖ เล่ม ๑. กรุงเทพฯ :
บริษัท โรงพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด.

สิริรัตน์ รักซ้อน. ๒๕๕๖. แนววิธีคิด พิชิตข้อสอบภาษาไทย มั่นใจเต็ม ๑๐๐. นนทบุรี : อดิษฐ์.

อัมพร ทองใบ และมาลี พันธุ์ประเสริฐ. ๒๕๕๕. หลักภาษาไทย ฉบับสมบูรณ์. นนทบุรี : ธิงค์ ปี
ยอนด์.